

O Scrisoare Pierduta de Ion Luca Caragiale

O scrisoare pierduta este o comedie de moravuri prin care I.L. Caragiale reconstituie, cu o intuitie inegalabila psihologia unei epoci, a unei societati aflata intr-un moment de criza evolutiva.

Daca personajele din O noapte furtunoasa apartin mahalalei care se pretinde a fi burgheza, cele din O scrisoare pierduta apartin marii Burghezii ajunsa la putere si in care instinctul de parvenire si ambitiile politice capata un contur tot mai puternic.

Regimul politic "curat constitutional" ofera posibilitatea speculării unor avantaje astfel ca interesele contrare in aparenta se dovedesc in esenta a fi aceleasi.

-Tema. Elemente de structura si compozitie.-

Pe fundalul unei campanii electorale agitate, desfasurata in capitala unui judet de munte se naste un conflict intre opozitie si putere. Ambiciosul avocat Nae Catavencu, aspirant la o cariera politica din partea opozitiei, intra in posesia unei scrisorele de amor pe care o va folosi ca instrument de santaj in lupta cu reprezentantii puterii locale, prefectul stefan Tipatescu si "prezidentul" Zaharia Trahanache, Scrisoarea fusese trimisa de prefect lui Zoe Trahanache sotia "prezidentului". Pierduta de Zoe, scrisoare este gasita de un cetatean turmentat si subtilizata de la acesta de Catavencu.

santajul o sperie cel mai mult pe Zoe, care se teme sa nu devina subiect de gazeta si sa-si piarda onoarea ei de femeie maritata. Pentru a nu se intampla acest lucru "stimabila" exercita presiuni asupra celor doi barbati (Tipatescu si Trahanache) si obtine promisiunea candidaturii lui Catavencu.

Cand lucrurile pareau ca se linistesc, de la centru (Bucuresti) li se cere, fara explicatii, sa fie trecut pe lista candidatilor un anume Agamernnon Dandanache.

Acest lucru creeaza noi tensiuni: Catavencu ameninta, Tipatescu e nervos, Zoe disperata. Singurul care "are putintica rabdare" si se gandeste la un mod onorabil de a incheia conflictul prin respectarea dorintei celor de la centru, este "prezidentul" Trahanache.

In actul al III-lea, in timpul sedintei de numire a noului candidat, atmosfera devine si mai tensionata, dar interventia prompta a politaiului Pristanda prin punerea la cale a unui scandal ii inchide gura lui Catavencu. In incaierare, acesta pierde palaria in care ascunsese scrisoarea si dispare pentru o vreme, timp in care Zoe il cauta disperata.

Situatia se clarifica in cel de-al IV-lea act cand, de la Bucuresti soseste Dandanache care isi dezvaluie strategia politica, identica cu cea a lui Catavencu, dar la alt nivel si cu mai multa ticalosie. Catavencu, fara scrisoare, se simte dezorientat si schimba tactica. Dandanache e ales in unanimitate, tensiunile dispar ca prin farmec, Catavencu tine un discurs "emotiomant", toti se imbratiseaza si totul se incheie intr-o atmosfera carnavalesca. Moralitatea este invinsa prin imoralitate.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Intriga piesei este clasica. Scrisoarea compromitatoare pierduta de Zoe determina intrarea in scena a unor personaje comice care alcatuiesc mediul politic al burgheziei romanesti de la acel moment.

Comedia este remarcabila prin arta compositionala. Simetria clasica si amplificarea treptata a conflictului au ca rezultat o multitudine de complicatii care acumuleaza progresiv altele (tehnica bulgarelui de zapada).

Scrisoarea este un simbol al imoralitatii unei lumi iar circuitul ei intretine surpriza comica si scoate la iveala caracterele personajelor; ea devine un obiect animat. Zoe pierde scrisoarea, o gaseste cetateanul turmentat, acestuia i-o fura Catavencu care la randul lui o pierde in invalmasala alegerilor, este regasita de cetateanul turmentat care o restituie "adrisantului", astfel incat toata furtuna iscata de ea se calmeaza brusc.

Intrarile repetate ale cetateanului turmentat dezvaluie o alta tehnica a lui Caragiale, si anume, cea a contrapunctului. Acest personaj genereaza de fiecare data noi tensiuni, pentru ca neaducand scrisoarea conflictul se amplifica, iar replica lui - magistrala interventie caragialiana - "Eu cu cine votez?" subliniaza nebunia acestei lumi.

-Caracterizarea personajelor-

Personajele din O scrisoare pierduta sunt memorabile.

Desi sunt realizate intr-o maniera clasica in sensul incadrarii intr-o tipologie comica, personajele lui Caragiale nu sunt caracterizate doar prin dominanta caracterului lor; sunt personaje vii, inconfundabile. Modalitatile de caracterizare sunt specifice genului dramatic, astfel ca regasim in opera lui Caragiale patru procedee fundamentale, toate indirecte: prin actiune (eroii isi definesc structura interioara prin fapte, atitudini, gesturi), prin limbaj (modalitate exploatata la maxim si cu o neasemuita maiestrie de dramaturg), prin intermediul celorlalte personaje (fiecare caracterizandu-l pe celalalt punand astfel in evidenta si trasaturile lui) si prin numele personajelor.

Astfel "venerabilul nenea Zaharia" este tipul incornoratului, Zoe a! adulterinei, Catavencu al demagogului santajist, Tipatescu corespunde junelui-prim, amarezului, Dandanache este, in viziunea lui Caragiale "mai prost ca Farfuridi si mai canalie decat Catavencu", Pristanda este tipul lingusitorului, iar Cetateanul turmentat, cel mai simpatic personaj, nu este atat de inocent pe cat pare.

-Tipuri de comic. Limbajul.-

Mijloacele prin care dramaturgul isi zugravesce opera sunt toate de natura comica iar folosirea lor simultana sporeste aceasta nota.

Exista un comic al situatiilor rezultat al intamplarilor neprevazute care vin in cavalcada si creeaza o

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

atmosfera carnavalesca. Caragiale foloseste tehnici literare ale comediei universale: confuzia, echivocul, quiproquo-ul (substituirea), coincidenta.

Comicul de intentie, care reiese din atitudine scriitorului fata de evenimente si comportamentele umane, se realizeaza prin ironie, umor si uneori chiar sarcasm.

Caracterele personajelor reprezinta o alta sursa a comicului. Tipologia creata de Caragiale este una clasica, dar eroii sai au multiple particularitati (de limbaj, de temperament, de pozitie sociala, intelectuala), incat este greu sa incluzi personajul sau unei singure categorii. Dramaturgul si-a afirmat viziunea legata de acest lucru: "natura nu lucreaza dupa tipare, ci-l toarna pe fiecare dupa calapod deosebit".

Remarcabil este comicul de limbaj. Prezenta in limbajul personajelor sale a numeroaselor greseli de vocabular (famelie, remuneratie), a etimologiei populare (capitalisti - pentru locuitorii capitalei) denota lipsa de educatie, spoiala de cultura, lucru pe care Caragiale nu-l suporta.

Spumozitatea acestui tip de comic este data de contradictia in termeni ("Dupa lupte seculare care au durat aproape 30 de ani"; "12 trecute fix"), de polisemie ("ne-am racit impreuna"), de nonsens ("Industria este admirabila e sublima, putem zice, dar lipseste cu desavarsire"), de truisme ("un popor care nu merge inainte, sta pe loc"), de constructii prolixo (ilogice) etc.

Numele personajelor sunt atent alese de dramaturg astfel incat ele devin purtatoare ale particularitatilor, in general de caracter, ale personajelor. Genialitatea acestui dramaturg sta in maniera in care combina toate acestea.